

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak

w sprawie z wniosku Prokuratora Prokuratury Okręgowej w G. X. Y. z 6 listopada 2025 r. o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Pawła Wojciechowskiego w sprawie o sygn. akt II ZIZ 15/25, na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 12 maja 2026 r., na podstawie art. 29 § 10 w zw. z art. 29 § 9 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2024, poz. 622).

odrzuca wniosek

UZASADNIENIE

Pismem z 6 listopada 2025 r. Prokurator Prokuratury Okręgowej w G. X. Y. (dalej: Wnioskodawca) złożył wniosek o stwierdzenie braku spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt II ZIZ 15/25 – dotyczącym zażalenia Prokuratury Okręgowej w G. na uchwałę Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2025 r. (I ZI 2/25), odmawiającą wyrażenia zgody na pociągnięcie od odpowiedzialności karnej X.1 Y.1 - asesor Prokuratury Rejonowej [...] w S. w sprawie o sygn. [...]. Jako podstawę prawną wniosku wskazano art. 29 § 5 u.SN.

W uzasadnieniu wniosku Wnioskodawca wskazał, że SSN Paweł Wojciechowski został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018, poz.3) i tym samym nie daje on gwarancji zachowania standardów niezawisłości i bezstronności. Wnioskodawca przywołał w tym kontekście uchwałę trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (sygn. akt BSA I-4110-1/20), wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 3 lutego 2022 r. w sprawie *Advance Pharma przeciwko Polsce* (skarga numer 1269/20) oraz uchwałę Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r. (sygn. akt I KZP 2/22).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek złożony w trybie art. 29 § 5 u.SN o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Pawła Wojciechowskiego w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym pod sygn. akt II ZIZ 15/25, zasługuje na odrzucenie.

Zgodnie z art. 29 § 5 u.SN, dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać: 1) żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki, o których mowa w § 5; 2) przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (art. 29 § 9 u.SN). Wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w § 9, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek

złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny (art. 29 § 10 u.SN).

W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podnoszono, że skoro w założeniu ustawodawcy wniosek, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, ma zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie, nie będzie wystarczające przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w tym ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej) i jego postępowania po powołaniu, które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, ale konieczne jest także wskazanie okoliczności świadczących o tym, że deficyt ten może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22). Co więcej, za okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN nie mogą być uznane okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), ale wyłącznie indywidualne okoliczności powołania, dotyczące konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Prowadzi to do konkluzji, że podważenie niezawisłości lub bezstronności sędziego nie może opierać się np. jedynie na stwierdzeniu, że sędzia został powołany na wniosek KRS ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Przywoływanie wyłącznie tej okoliczności we wniosku będzie stanowić naruszenie normy z art. 29 § 4 u.SN. Konieczne jest zatem powołanie jeszcze innych, dodatkowych okoliczności (postanowienie Sądu Najwyższego z 23 lutego 2023 r., I ZB 44/22).

Należy również podkreślić, że to na podmiocie składającym wniosek o stwierdzenie standardów niezawisłości i bezstronności ciąży obowiązek obiektywnego wykazania, że istnieją uzasadnione wątpliwości co wskazanym przymiotów sędziego. Takie okoliczności nie mogą mieć charakteru abstrakcyjnego

lub ograniczać się wyłącznie do subiektywnego przeświadczenia podmiotu składającego wniosek, że istnieją dowody świadczące o braku niezawisłości i bezstronności sędziego. Niedopuszczalne jest również wyprowadzanie wniosków, które byłyby sprzeczne z zasadami logicznego myślenia oraz doświadczeniem życiowym. Konieczne jest zatem wskazanie takich twierdzeń i dowodów, z których można realnie i obiektywnie wyprowadzić zastrzeżenia podniesione we wniosku.

W niniejszej sprawie Wnioskodawca nie spełnił wymogu, o którym mowa w art. 29 § 9 u.SN w zw. z art. 29 § 5 u.SN. Jego wniosek ma w charakter hipotetyczny i abstrakcyjny oraz odnosi się wyłącznie do zastrzeżeń związanych z rekomendowaniem sędziów Sądu Najwyższego przez Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Nie przedstawiono w nim żadnych okoliczności ani nie przytoczono konkretnych zdarzeń, z których wynikałoby, że postępowanie SSN Pawła Wojciechowskiego naruszałoby standardy niezawisłości czy bezstronności, nie tylko w sprawie o sygn. akt II ZIZ 15/25, ale i w żadnej innej.

Przyjmuje się, że okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 kwietnia 2025 r., III CB 22/25). W stosunku do sędziów obowiązuje ponadto konstytucyjna gwarancja nieusuwalności i niezależności. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19 lutego 2025 r. (I ZB 1/25), w procesie powoływania sędziów w Polsce Krajowa Rada Sądownictwa pełni rolę ekspercką. Funkcja ta kończy się zatem na nominacji i nie rozciąga się na powołanie na urząd sędziowski. W świetle Konstytucji RP, rola Krajowej Rady Sądownictwa w procesie powoływania sędziów nie jest równa roli Prezydenta RP. To on powołuje wskazaną osobę na urząd sędziego, dokonując tego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, ale wniosek ten może nie zostać uwzględniony. Oparcie wniosku o stwierdzenie braku spełnienia przez sędziego wymogów niezawisłości i bezstronności jedynie na takich właśnie okolicznościach, dotyczących zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu

wymiaru sprawiedliwości zostało uznane z mocy prawa za niedopuszczalne (art. 29 § 3 u.SN).

Biorąc pod uwagę powyższe, należy przyjąć, że Wnioskodawca nie wypełnił wynikającego z art. 29 § 5 u.SN obowiązku przedstawienia okoliczności postępowania sędziego – już po jego powołaniu – w kontekście charakteru tej konkretnej sprawy i okoliczności dotyczących uprawnionego do złożenia wniosku. Wniosek zawiera zatem braki konstrukcyjne, przemawiające za koniecznością jego odrzucenia z przyczyn formalnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 29 § 10 u.SN w zw. z art. 29 § 9 u.SN orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]

Krzysztof Wiak